

De zorgvolmacht

De zorgvolmacht laat aan iedere wilsbekwame persoon toe om iemand anders het recht te geven om zijn vermogen te beheren en persoonlijke zorgbeslissingen te nemen voor het geval hij of zij op een dag daar niet meer toe in staat is.

Wat is een zorgvolmacht?

Een zorgvolmacht is een overeenkomst of lastgeving waarbij iemand (de lastgever) een volmacht geeft aan een of meerdere personen (de lasthebber) om bepaalde handelingen uit te voeren in zijn plaats. Het heeft als doel de buitengerechtelijke bescherming te organiseren.

De zorgvolmacht laat aan iedere wilsbekwame persoon toe om een persoon van zijn keuze het recht te geven handelingen uit te voeren i.v.m. beheer van zijn vermogen en bepaalde zorgaspecten, voor het geval hij of zij op een dag daar niet meer toe in staat is om bepaalde handelingen zelf uit te voeren, bv. uitvoeren van financiële verrichtingen of niet meer in staat is om zijn wil te uiten (wilsonbekwaam wordt).

Hoe stel je een zorgvolmacht op?

Bij het opstellen van een zorgvolmacht moet je wilsbekwaam zijn. Je kunt kiezen voor een beperkte (bijzondere) volmacht of ruime (algemene) volmacht. Bij een bijzondere volmacht geeft de lastgever slechts volmacht voor een of meerdere vooraf bepaalde zaken, zoals de verkoop van een woning, het afhandelen van een nalatenschap, regelen van thuiszorg als dit aan de orde is...

Je kunt kiezen voor een onderhandse akte of een authentieke akte (notariële akte). de zorgvolmacht is niet onderworpen aan specifieke vormvereisten. Het doel is het regelen van de buitengerechtelijke bescherming, dit wordt best expliciet vermeld in de volmacht.

Een notariële akte verdient in sommige gevallen de voorkeur en soms zelfs verplicht

Wanneer de zorgvolmacht een belangrijke impact heeft op je vermogen is het nog belangrijker om deze met de nodige zorg en op te stellen. De deskundigheid en onpartijdigheid van een notaris die je o.m. op bepaalde risico's is dan geen overbodige luxe.

Een notariële akte is bovendien verplicht bij regeling van een verkoop, schenking of successieplanning.

De vermogensrechtelijke bescherming bespreken met de notaris heeft als voordeel dat je op het gehele plaatje kunt anticiperen en een overzicht krijgt van alle juridische mogelijkheden. Op die manier worden alle bestaande wettelijke instrumenten zo efficiënt mogelijk benut.

Begin en einde van de zorgvolmacht

Het begin van de zorgvolmacht is vrij te bepalen door de lastgever. Meestal gaat het in vanaf het moment dat je wilsonbekwaam¹ bent, maar het kan ook vroeger ingaan, omdat je bv. de financiële rompslomp niet meer ziet zitten en dit uit handen wil geven. Opteer je dit vanaf het moment van wilsonbekwaamheid, dan bepaal je ook best hoe deze wilsonbekwaamheid moet worden vastgesteld, bv. na advies van een arts.

Een zorgvolmacht eindigt wanneer je als lastgever weer in staat bent om zelf te beslissen over je belangen. Het kan ook door een beëindiging van de lastgeving door de lasthebber of de herroeping van de lastgeving door de lastgever of omwille van het overlijden. Je kunt best in de zorgvolmacht opnemen wie de taken overneemt als de lasthebber komt te overlijden of zelf wilsonbekwaam wordt.

Wanneer je wilsbekwaam bent maar toch al enkele handelingen uit handen wil geven, kan je deze beslissing ook ten allen tijde, zolang je wilsbekwaam bent, herroepen.

Ook een beslissing van de vrederechter kan een einde maken aan de lastgeving, bv. bij vermoeden van misbruik door de lasthebber. De lastgeving wordt dan vervangen door een gerechtelijke beschermingsmaatregel (zie [deze infofiche](#)).

Taken van de lasthebber

De lasthebber kan zowel daden van beheer (verhuur van appartement, beleggen van inkomsten, inkomen ontvangen, rekeningen betalen, ...) daden van beschikking (verkoop) als daden van beschikking om niet (schenkingen) stellen. Het is van groot belang om de bevoegdheden van de lasthebber duidelijk te beschrijven. Bij gebrek aan nauwkeurige precisering zal de lasthebber enkel daden van beheer mogen uitvoeren.

De lasthebber kan sinds 2019 ook handelingen uitvoeren met betrekking tot de persoon. Dat impliceert dat je voortaan in een zorgvolmacht o.a. ook

- kunt bepalen in welk rusthuis je later wil worden opgenomen.
- een positieve dan wel negatieve wilsverklaring kunt opnemen in de akte.
- een regeling kunt treffen met betrekking tot de uitoefening van de patiëntenrechten.

Om misbruiken tegen te gaan, kun je in een zorgvolmacht opnemen dat de lasthebber zich moet verantwoorden bij een derde persoon op bepaalde tijdstippen.

Registratie van de zorgvolmacht

Een lastgeving die specifiek als doel heeft om voor de lastgever een buitengerechtelijke bescherming te voorzien, moet worden geregistreerd in het **Centraal Register voor Lastgevingen (CRL)** dat wordt bijgehouden door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat. **De registratie in dat register is dus dé absolute voorwaarde om de zorgvolmacht rechtsgeldig te maken.** De registratie gebeurt via de griffie van het Vrederecht (woonplaats van de lastgever).

Hiertoe zal een **eensluidend verklaard afschrift van de overeenkomst** worden neergelegd. Een eensluidend verklaren van een afschrift betekent dat de gemeentelijke ambtenaar of de notaris schriftelijk bevestigt dat een kopie van een bepaald document gelijk is aan het origineel ervan. Wordt de zorgvolmacht opgemaakt door een notaris, dan kan alleen de notaris de volmacht registreren.

¹ **Wilsbekwaamheid:** het individueel vermogen om zelfstandig beslissingen te nemen: je beschikt over alle relevante kennis en bent in staat op een bepaald moment de gevolgen van een bepaalde handeling, situatie of besluitvorming te overzien. **Wilsonbekwaamheid** houdt in dat je de informatie over je zorg en/of behandeling niet kan begrijpen of afwegen, niet begrijpt wat de gevolgen van je besluit(en) zijn en/of geen besluit kunt nemen.

Kostprijs

De kostprijs voor het registreren van een onderhandse akte bedraagt 24 euro (bedrag 2023).

Voor het opstellen van een zorgvolmacht geldt sinds 1 januari 2023 een vast ereloon van 195 euro. Indien er twee lastgevers zijn, bedraagt het ereloon 295 euro. Naast het ereloon moet je rekening houden met andere bijkomende kosten zoals het registratierecht, het recht op geschrift, de kosten verbonden aan de inschrijving in het CRL (Centraal Register voor lastgevingsovereenkomsten) of het CRV (Centraal Register voor verklaringen). Dit laatste zijn de verklaringen betreffende de aanduiding van een vertrouwenspersoon of bewindvoerder in kader van de rechterlijke bescherming

In principe wordt de lastgeving niet vergoed maar de lasthebber heeft wel recht op de vergoeding van zijn kosten.

Meer informatie

Voor meer informatie, advies en hulp bij het opstellen van een lastgeving kun je terecht bij je notaris:

www.notarissen.be

Voor meer algemene informatie, neem contact op via de Zorglijn:

- www.cm.be/zorglijn
- Tel.: 02 204 32 34
 - Maandag tot donderdag: 8.30 tot 12 uur en 13 tot 17 uur;
 - Vrijdag: 8.30 tot 12 uur en 13 tot 16 uur;
- E-mail: zorglijn@cm.be